

ger. Da verbale oplysninger i noter og ledelsesberetning ofte skal forklare forhold, der på grund af manglende pålidelighed ikke må indregnes, nedtones kravet om pålidelighed her i forhold til niveauet for indregnede aktiver og forpligtelser.

Den ubestemte form i udtrykket "et retvisende billede" understreger, at der i de praktiske tilfælde kan blive tale om grader af retvisning. Det absolut retvisende billede kan formentligt slet ikke opfyldes. Selvom kravene til et retvisende billede i princippet bør være ens for alle virksomheder, kan dette ikke efterleves i praksis. F.eks. kan virksomhedernes karakter og branchetilhør have betydning for, hvor intensiv en virksomhed organiseres med hensyn til administrative og økonomiske systemer. Børsnoterede virksomheder har desuden et større behov for at give oplysninger om aktiviteter og værdier til investorerne. Der opstår derfor groft sagt en skala af stadigt stigende muligheder, forventninger og behov med hensyn til rapporteringen. Lovforslaget opstiller derfor forskellige løsninger for regnskabsklasserne, der gøres håndgribelige i klassernes implementeringsregler. En stor virksomhed vil alt andet lige bedre kunne give et retvisende billede end en lille virksomhed. Hensynet til regnskabsbrugere gør, at afvejning af kvalitetskrav ikke kan overlades fuldt ud til de enkelte virksomheder. Loven foretager derfor overordnet denne afvejning ved at foreskrive det mindste ambitionsniveau for hver regnskabsklasse. Medens niveauet ligger lavt for klasse A, stiger det for regnskabsklasse B, hvor blandt andet regnskabsdirektivernes krav spiller ind. Kravene øges betydeligt for klasse C og yderligere for klasse D, hvor de internationale tendenser og hensynet til investorerne spiller en stærkere rolle.

Også for de enkelte elementer og bestanddele af årsrapporten er der sket en afvejning. Her stiller reglerne om indregning forholdsvist strenge mål for, hvad der kan indregnes. Der er dog også stor forskel på de aktiver, der indregnes i balancen. På den ene side er der de finansielle aktiver, som handles og prisfastsættes på velfungerende markeder. Noget anderledes står særlige anlægsaktiver som for eksempel specialmaskiner, for hvilke der ikke eksisterer noget marked.

De værdier, der slet ikke opfylder kravene til indregning, må på anden måde indgå i årsrapporten, typisk ved oplysninger, der kan give regnskabsbrugere en vis indsigt i deres potentiale. Sådanne værdier kan for eksempel være egen oparbejdet goodwill. Også disse oplysninger kan være forskellige i grad af pålidelighed og relevans.

Lovforslagets udgangspunkt er, at de værdibaserede regnskaber ligger øverst på skalaen, medens transak-

tionsbaserede regnskaber, som typisk udarbejdes af små virksomheder, ligger lavere. Dette har betydning for det retvisende billede, en virksomhed kan vælge, og for, hvorvidt det kan være relevant at tale om fravigelse af loven for bedre at vise et retvisende billede, jf. nedenfor om forslaget's stk. 3. Graden af retvisning vil typisk være en funktion af afvejningen mellem relevans og pålidelighed. Om disse kvalitetskrav henvises til forslaget's § 12, stk. 3, og bemærkningerne hertil.

Lovforslaget forudsætter således, at de fleste eksterne regnskabsbrugere med et rimeligt kendskab til regnskabsaflæggelse vil foretrække et mere værdibaseret regnskab. Dette vil – alt andet lige – bedre vise, hvilke værdier virksomheden råder over, samt virksomhedens aktuelle værdiskabelse og indtjeningspotentiale.

Det er i alle tilfælde virksomhedsledelsens ansvar at vælge de af lovens metoder, der inden for lovens rammer bedst kan give regnskabsbrugere et retvisende billede af virksomheden, jf. forslaget's § 8.

At kravet om et retvisende billede ligesom hidtil er overordnet de øvrige bestemmelser i loven, er markeret i *forslaget's* stk. 2, der svarer til gældende årsregnskabslovs § 4, stk. 3. Efter stk. 2 skal virksomheden give yderligere oplysninger, hvis lovens regler ikke er tilstrækkelige til at give et retvisende billede. Også her er den nye regel udstrakt til også at gælde resten af årsrapporten og ikke blot selve årsregnskabet og koncernregnskabet. Denne suppleringspligt må forventes at indtræde forholdsvist ofte, da årsregnskabsloven på mange punkter vil være en rammelov, der dækker mange typer virksomheder og regnskabsmæssige fænomener. Alt andet lige må transaktionsbaserede regnskaber dog indebære et større behov for supplerende oplysninger for at opnå et retvisende billede end værdibaserede regnskaber.

Forslaget's stk. 3 markerer endnu tydeligere – i lighed med gældende lovs § 4, stk. 4 – at kravet om et retvisende billede er overordnet lovens øvrige bestemmelser. Virksomheden skal kunne fravige langt de fleste af lovens enkeltbestemmelser, hvis det er nødvendigt for at vise et retvisende billede, men pligten til at fravige forudsættes kun at indtræde i ganske særlige tilfælde. Endvidere er kun nødvendige fravigelser tilladte. Uvæsentlige fravigelser kan derfor ikke komme på tale. En egentlig pligt til at fravige vil normalt kun være aktuel ved indregning og måling i balance og resultatopgørelse, mens suppleringspligten i stk. 2 sigter bredere. Her vil behovet formentligt være størst i de brancher, der ikke ligger inden for direktivernes og lovens normalområde, f.eks. udvinding af mineraler. For visse brancher har loven derfor allerede særegler, der